

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen**

Persoonsgegevens

nota

Beslisnota bij beantwoording inbreng schriftelijk overleg
Kamerbrief advies Kwartiermaker Onafhankelijke
Belangenbehartiger

Datum

14 november 2024

Notanummer

2024-0000529590

Bijlagen

1. Antwoorden op inbreng
2. Oplegbrief

Aanleiding

Op 17 oktober 2024 heeft de vaste commissie voor Financiën de inbreng geleverd van een schriftelijk overleg over de Kamerbrief met de reactie op het advies van de Kwartiermaker Belangenbehartiger voor belastingplichtigen en toeslaggerechtigden (hierna: de Kwartiermaker)¹.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met het versturen van de in de bijlagen gevoegde beantwoording van de inbreng van voornoemd schriftelijk overleg (bijlage 1) en de in de bijlagen gevoegde begeleidende brief aan de Tweede Kamer (bijlage 2)? Bij akkoord verzoeken wij u om de Kamerbrief te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Akkoord

Akkoord

Kernpunten

- In de beantwoording worden vragen beantwoord van de fractieleden van de partijen GroenLinks-PvdA, de VVD, NSC, de BBB en het CDA. Deze vragen zien grotendeels op het advies van de Kwartiermaker en de Kamerbrief van uw voorgangers met de reactie daarop. Daarnaast worden er vragen gesteld over de manier waarop de eerstelijns rechtshulp op dit moment geregeld is in Nederland.
- In de oplegbrief wordt naast de aanbieding ook een beeld geschetst van de activiteiten die in het restant van 2024, en in 2025 op het departement en door de Belangenbehartiger worden uitgevoerd.

Toelichting

In de toelichting wordt eerst de totstandkoming geschetst tot en met het moment dat betreffende inbreng ontvangen is. Vervolgens wordt de inhoud van de Kamerbrief, waar de vragen grotendeels over zijn gesteld, kort toegelicht. Daarna wordt de inhoud van de vragen geschetst. Dan volgt de toelichting van de activiteiten de komende periode en in 2025 worden uitgevoerd op het departement om een grondslag te creëren voor het werk van de Belangenbehartiger en bij de Belangenbehartiger om het team van de

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2023/24, 31066, 1396.

Belangenbehartiger te completeren en te starten met het uitvoeren van de taken. Tot slot wordt het vervolgtraject kort toegelicht.

Achtergrond

- De wens van laagdrempelige onafhankelijke (fiscale) rechtshulp is een wens die in het coalitieakkoord van eind 2021 van het toenmalig kabinet in is onderschreven, en is mede naar aanleiding van de Toeslagenaffaire. In oktober 2022 is de Kwartiermaker aangesteld om aan de slag te gaan met de inrichting en oprichting van een Belangenbehartiger voor belastingplichtigen en toeslaggerechtigden (hierna: de Belangenbehartiger). Het werk van de Kwartiermaker in de navolgende periode heeft geresulteerd in een advies over het ontwerp van de Belangenbehartiger.
- Op 12 juni 2024 is de Kamerbrief met daarin de reactie op het advies van de Kwartiermaker naar de Tweede Kamer verstuurd, met daarbij als bijlagen het voornoemd advies van de Kwartiermaker, en het advies van de Inspectie Belastingen, Toeslagen en Douane (hierna: IBTD) over de inrichting van fiscale rechtshulp.
- Op 24 september 2024 heeft de vaste commissie voor Financiën een gesprek gehad met de Kwartiermaker over voornoemde Kamerbrief en adviezen. De Inspecteur-Generaal van de IBTD was bij dat gesprek aanwezig.
- Op 17 oktober 2024 is betreffende inbreng van een schriftelijk overleg aangeleverd door de vaste commissie voor Financiën.

Inhoud Kamerbrief reactie advies Kwartiermaker

- In de Kamerbrief van 12 juni 2024 wordt de visie van het kabinet op het advies van de Kwartiermaker over de taken die de Belangenbehartiger zal gaan uitvoeren, de daarbij benodigde bevoegdheden en de positionering van de Belangenbehartiger gegeven.
- De volgende taken en bevoegdheden zijn in de visie van het kabinet onderdeel van het werk van de Belangenbehartiger:
 - o De belangenbehartiger zal zich primair bezighouden met individuele casusbehandeling. Met individuele casusbehandeling wordt in specifieke casuïstiek gezocht naar de meest "rechtvaardige" oplossing. De Belangenbehartiger wordt een tweedelijns organisatie waar (maatschappelijke) intermediairs en de uitvoeringsdiensten casuïstiek kunnen aandragen.
 - o Daarvan zijn enkele neventaken afgeleid, de meest relevante neventaak is signalering van mogelijke en rapportering daarvan. De rapportering verloopt via de rapportagekanalen van de uitvoeringsdiensten.
 - o Om deze taken uit te voeren is doorzettingsmacht, en de toegang tot gegevens van de uitvoeringsdiensten noodzakelijk. De doorzettingsmacht houdt in dat de Belangenbehartiger bevoegd is bij afwijzing van een zienswijze, de casus door te zetten naar uiteindelijk de P-gv van de Belastingdienst of Dienst Toeslagen. De toegang tot gegevens van de uitvoeringsdiensten zal zich beperken tot het noodzakelijke voor de uitvoering van de taken van de Belangenbehartiger.
- Wat betreft de positionering ligt het, volgens het kabinet, voor de hand dat de Belangenbehartiger als onafhankelijke organisatie binnen het

ministerie rechtstreeks onder de P-gv. ressorteert. In de Kamerbrief is aangegeven dat de Belangenbehartiger per 1 januari 2025 van start zal gaan.

- Het zijn van een kritische vriend ligt volgens het kabinet niet voor de hand.
- De Belangenbehartiger zal geen Douane-casussen behandelen.

Beantwoording inbreng schriftelijk overleg

De vragen die door de fractieleden van GroenLinks-PvdA, de VVD, NSC, de BBB en het CDA worden gesteld zien grotendeels op het advies van de Kwartiermaker en de Kamerbrief die uw voorgangers hebben verstuurd. In de inbreng worden ook diverse vragen gesteld over de manier waarop eerstelijns rechtshulp op dit moment geregeld is in Nederland. Er wordt gevraagd hoe het kabinet hier tegenaan kijkt, en wat het kabinet zal doen om de eerstelijns rechtshulp te verbeteren.

In hoofdlijnen zien de vragen van de fractieleden op de volgende categorieën:

1. De taken en bevoegdheden van de Belangenbehartiger. De individuele casusbehandeling, de daarbij behorende regiefunctie en doorzettingsmacht. De signaleringstaak, en de wijze waarop gerapporteerd wordt aan de Kamers. En de toegang tot gegevens.
2. De positionering van de Belangenbehartiger en de samenwerking met de uitvoeringsdiensten, de IBTD, de Nationale Ombudsman en maatschappelijke partijen.
3. De bestaande rechtsmiddelen, en de geboden eerstelijns rechtshulp in Nederland.

Oplegbrief

In de oplegbrief bij de beantwoording zal naast de aanbieding ook aandacht zijn voor het volgende.

- De werving van de Belangenbehartiger verloopt voorspoedig. De verwachting is dat de Belangenbehartiger per februari of maart 2025 kan starten. Parallel hieraan wordt het team van de Belangenbehartiger geworven. Het jaar 2025 zal in het teken staan van deze oprichting, het opdoen van ervaring met het behandelen van de eerste casuïstiek en in het kader van dit laatste komen tot samenwerkingsafspraken met de uitvoeringsdiensten en de IBTD.
- Gelijktijdig wordt op het departement gewerkt aan wijziging van het Organisatiebesluit Ministerie van Financiën 2020 en het Mandaatsbesluit Ministerie van Financiën 2020. In het Organisatiebesluit Ministerie van Financiën 2020 wordt een delegatiegrondslag opgenomen voor een regeling waarin de taken en bevoegdheden van de Belangenbehartiger worden uitgewerkt. De verwachting is dat deze wijzigingen gelijktijdig in werking zullen treden, met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2025.

Vervolgtraject

De Kwartiermaker zal nog een eindrapportage uitbrengen en delen met de Tweede Kamer, vóór het Kerstreces. Daarin wordt ingegaan op de stand van zaken, de aandachtspunten voor de verdere inrichting en de werkzaamheden in het eerste jaar.

Begin 2025 zullen de wijzigingen in het Organisatiebesluit Ministerie van Financiën 2020 en het Mandaatsbesluit Ministerie van Financiën 2020, en de ministeriële regeling met daarin de taken en bevoegdheden van de Belangenbehartiger ter publicatie en inwerkingtreding.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Door de leden van Dijk en Grinwis is een amendement ingediend die verzoekt structureel € 2 miljoen extra beschikbaar te stellen aan de Belangenbehartiger met als doel het versterken van de fiscale eerstelijns hulp voor belastingplichtigen en toeslaggerechtigden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.